

‘Het ergste was: ik vertrouwde niemand meer’

Slim, snel en brutaal, dat zijn online oplichters. Dankzij hun praktijken kregen Nikki, Chantal en Debora een financiële, maar bovenal een emotionele klap te verwerken. “Iedereen kon de dader zijn. Zelfs iemand uit mijn eigen omgeving. Echt doodeng.”

Debora Wiertz (42, schoonheids-specialist) heeft met haar man Michel (44) vier kinderen. Via WhatsApp werd ze in 2019 opgelicht door iemand die zich voordeed als haar schoonzus.

“Achteraf kan ik mezelf wel voor mijn kop slaan. Hoe stom kon ik zijn om via WhatsApp een forse rekening van mijn schoonzus te betalen, omdat ze zogenaamd krap bij kas zat. Alsof ze mij echt via WhatsApp om geld zou vragen. Ze had nog nooit van me geleend. Tja, het ging allemaal zo snel. Ik had er gewoon niet goed bij nagedacht. Dus betaalde ik met spoed een dure factuur van 1.265 euro voor haar, zodat ze niet in de problemen zou komen. Dat geld kwam later wel weer. Als ik mijn schoonzus in elk geval maar kon helpen. Het bijzondere was dat ik het na de betaling

‘DE RILLINGEN LIEPEN OVER MIJN LIJF, MET WIE HAD IK IN GODSNAAM ZITTEN APPEN?’

niet eens meteen doorhad. Ik was er echt van overtuigd dat ik met mijn schoonzus aan het appen was. Ze vroeg zelfs naar mijn kinderen en vertelde dat ze haar dochter die dag bij haar ex had afgezet. Ook appte ze zoals ze altijd deed. Met veel smileys en dezelfde soort woorden die ze normaal ook gebruikte. Later bedacht ik dat ze al

deze informatie waarschijnlijk van onze Facebook-accounts hadden gehaald. Ongelooflijk hoe geraffineerd die criminelen zijn. Pas toen ik nog een nieuw betaalverzoek van 900 euro kreeg, begon ik te twijfelen. Toen ik het Michel vertelde, wist hij meteen dat het niet goed zat. Hij had immers geen appje met het nieuwe nummer van zijn zus gekregen. Voor de zekerheid belde hij haar, maar ze had geen idee waar hij het over had. Ook had ze me niet om geld gevraagd. Met open mond hoorde ik het aan. De rillingen liepen over mijn lijf, want met wie had ik in godsnaam zitten appen? En hoe kon ik ervoor zorgen dat ik mijn geld terugkreeg? Totaal overstuur stond ik tien minuten later bij de bank. Jammer genoeg was er niks meer aan te doen. Naar het geld kon ik fluiten, maar dankzij een crowdfunding van mijn lieve schoonzus had ik binnen een paar weken bijna alles weer terug. Dat was hartverwarmend.”

ACHTERVOLGD

“Door de oplichtingstruc vertrouwde ik niemand meer en eigenlijk vond ik dat toch wel het ergste. Het leek of er bij me was ingebroken, want iemand had echt mijn privacy en goedgelovigheid geschaad en ik voelde me nergens meer veilig. Omdat ik niet precies wist wie erachter zat, kon iedereen de dader zijn. Zelfs iemand uit mijn eigen omgeving. Echt doodeng. Na het voorval had ik nog zeker een jaar het gevoel dat ik steeds werd achtervolgd. Door mijn social media af te schermen en me zo goed mogelijk in te lezen in alle oplichtingstrucs, kon ik uiteindelijk weer wat meer ontspannen. Maar zelfs nu blijft appen voor mij een ding. Dan denk ik: is dit wel echt? Want zo’n fout wil ik echt niet nog een keer maken.” →

Chantal Menninga (34, verpleegkundige) is getrouwd met Michel (30). Door een phishing sms werd drie jaar geleden haar online identiteit gestolen.

“Toen mijn schoonouders een nieuwe tv kochten, raakte ik flink in paniek toen ze moesten inloggen op Netflix. Wat als er iemand met hen meekeek? Moesten we niet eerst hun wachtwoord een paar keer wijzigen? Het was echt om gek van te worden. Continu twijfelde ik of mijn familie en ik wel veilig waren voor online oplichters. De ellende begon allemaal met een simpel sms’je van mijn telecomaانبieder, waarmee ik mijn verouderde simkaart kon vernieuwen. Omdat mijn telefoonabonnement bijna was afgelopen, had ik totaal geen argwaan. Daarom klikte ik op de link in de sms en voordat ik het wist, verscheen er een bevestiging dat mijn nieuwe simkaart onderweg was. Het gekke was dat ik vlak daarna nog een berichtje van mijn telecomaانبieder kreeg: een bestelling van een peperdure iPhone naar een voor mij onbekend adres. Bezorgd belde ik direct naar de klantenservice. Omdat ze de zending niet meer konden annuleren, kreeg ik het advies aangifte te doen. Ook dat deed ik meteen en de politie ging ervan uit dat ik slachtoffer was geworden van spyware. Terwijl zij zich op de zending en de ontvanger richtten, moest ik al mijn wachtwoorden vervangen. Hoewel het schrikken was, hoopte ik dat het daarmee klaar zou zijn. Helaas kreeg ik een week later opeens ’s avonds een mail van Wehkamp, dat mijn bestelling ter waarde van 1.200 euro onderweg was, weer naar een ander adres. Ik schrok me kapot. Hoe was dat mogelijk? Het scheelde dat de zending nog kon worden geannuleerd, maar ik voelde me enorm bedreigd. Hoe konden mijn accounts steeds worden gehackt?”

CONSTANT MEEKIJKEN

“Omdat de iPhone niet in ontvangst was genomen, werd het volgens de politie een ingewikkelde zaak. Ze hadden geen verdachten en daardoor geen idee wie er achter de Wehkamp-bestelling zat. Intussen durfde ik amper wat op mijn telefoon te doen. Ik had hem al meerdere keren gereset, maar toch zag ik dat er vanaf een andere locatie was ingelogd op mijn Netflix-account. Zelfs daar ging de dader mee aan de haal! Via een vriend die goed is met computers kwam ik er uiteindelijk achter dat de spyware alles spiegelde wat ik

‘IK VOELDE ME ENORM
BEDREIGD, HOE KONDEN
MIJN ACCOUNTS STEEDS
WORDEN GEHACKT?’

op mijn telefoon deed. Hoe vaak ik mijn wachtwoorden ook veranderde, de dader kon alles zien. Vandaar dat hij steeds kon toeslaan.

Nadat ik op mijn laptop opnieuw mijn wachtwoorden veranderde en mijn telefoon extra resette, hoopte ik geruster te zijn. Toch maakte het idee dat er misschien iemand met me meekeek me elke dag achterdochtiger. Geen enkel berichtje of mailtje was onschuldig voor mij en dat leidde tot een grote obsessie om alles continu te controleren. Mijn omgeving werd er gek van. Omdat ik zelf ook doorhad dat het zo niet langer kon, schakelde ik uiteindelijk Slachtofferhulp in. Dat klinkt heftig, maar door er met deskundigen over te praten, leerde ik met mijn paranoïde gevoelens om te gaan. Toch blijf ik op mijn hoede. Online shoppen doe ik bijvoorbeeld niet meer en belangrijke dingen regel ik telefonisch. Het is vaak een gedoe, maar liever dat dan al die stress.” →

‘Ik blijf op mijn hoede. Online shoppen doe ik bijvoorbeeld niet meer’

‘We hadden Anton volledig vertrouwd, hoe konden we zo naïef zijn?’

Nikki Dix-Stork (27, ondernemer) is getrouwd met Ronnie (30). Tijdens hun zoektocht naar een huis werden ze in 2018 voor 2.500 euro opgelicht.

“Een fijn, gemeubileerd appartement in Utrecht voor 930 euro per maand. Omdat mijn man Ronnie en ik drie jaar geleden een woning zochten, was dit perfect voor ons. Eindelijk een verhuurder die een redelijke prijs vroeg, dacht ik nog. Ik kwam in contact met Anton via Marktplaats. We mailden al snel over en weer en hij schreef dat hij in Zweden woonde, maar in Nederland een woning had voor als hij familie bezocht. Omdat hij vanwege zijn werk echter voorlopig niet naar Nederland kon komen, zocht hij nette huurders voor langere tijd. Dat hij uitgerekend ons koos uit alle geïnteresseerden, voelde als een overwinning. Het huurcontract van onze toenmalige woning verliep al bijna, dus alles klopte.

Online ondertekenden we het huurcontract. Het idee van Anton was dat wij zijn woning eerst twee maanden via Airbnb zouden huren. Als het ons beviel, zou de officiële huurovereenkomst ingaan. Een mooi voorstel, dus ik maakte 2500 euro – twee maanden huur en de borg – over naar Airbnb. We hadden nog nooit iets via Airbnb geboekt, dus er viel ons niets gek op. Ook zou het bedrijf de sleuteloverdracht regelen. Enthousiast wachtten we na de betaling op de bevestigingsmail. Die kwam niet. Volgens Anton had Airbnb gewoon een iets langere verwerkingstijd. Zijn laatste, grote leugen.”

BURN-OUT

“Want daarna bleef het stil. We hoorden niks meer. Verward belden we de volgende dag met Airbnb.

Zij konden niks over ons en Anton terugvinden en gaven aan dat we waarschijnlijk waren opgelicht. Het duurde even voordat dat bij ons binnenkwam. Terwijl ik Ronnies gezicht zag verstrakken, barstte ik in tranen uit. Ik kon het niet geloven. We hadden Anton volledig vertrouwd, hadden weken intensief met elkaar gemailld, hoe hadden we zo naïef kunnen zijn? Vooral het feit dat iemand zo’n misbruik van mijn goedgelovigheid had gemaakt, was een flinke dreun voor mijn zelfvertrouwen. Waarom had ik niet beter opgelet? Ik voelde me verraden en dom. En ik was erg achterdochtig. Helaas konden de bank en de politie niks voor ons betekenen. Doordat we zelf het geld hadden overgemaakt, waren we alles kwijt. Bovendien had Anton zijn sporen goed gewist. Het kostte me veel moeite om alles te verwerken. We hadden een andere woning gevonden en ik wilde het achter me laten, probeerde er niet meer aan te denken.

‘ENTHOUSIAST WACHTTEN WE NA DE BETALING OP DE BEVESTIGINGSMAIL. DIE KWAM NIET’

Maar afgelopen zomer liep ik toch vast en kreeg ik een burn-out. Volgens mijn psycholoog was het deels het gevolg van alle stress die ik door de oplichting had opgelopen. Door veel rust te nemen, gaat het inmiddels wat beter. Toevallig kregen we laatst het bericht dat er meerdere verdachten zijn opgepakt. Het liefst zou ik de dader vragen waarom hij het heeft gedaan. Zou hij wel beseffen wat hij allemaal heeft veroorzaakt? ■